

11.8.2025

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: KEMI

Kunnan yhteyshenkilön tiedot:

- Nimi: Katri Heberg
- Nimike: Talouspäällikkö
- Sähköpostiosoite: katri.heberg@kemi.fi
- Puhelinnumero: 040 512 1962

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

4 300 000

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin sen käyttökohde:

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Valtionosuus

Kemin peruspalvelujen valtionosuus on veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausten jälkeenkin negatiivinen eli -1,398 miljoonaa euroa vuonna 2025. Valtionosuuden jakautuminen kuntien välillä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, ei kohtelee kuntia tasapuolisesti. Valtionosuuden näin merkittävä pieneneminen luo paineita veroprosentin korotukseen, joka jo muutenkin on Kemissä korkea (9,6).

2. Lainamäärä

Kaupungin lainamäärä asukasta kohden on 6076 euroa (kuntien keskiarvo 4622 euroa/asukas). Lainamäärän ollessa korkea erityisenä riskinä on mahdollinen korkotason nousu, joka on realisoitunut vuosina 2023-2025. Lainojen korkoja maksetaan vuosittain n. 2,0 miljoonaa euroa. Kuntatodistuksia käytetään maksuvalmiuden ylläpitämiseksi kuukausittain.

3. Vuosikate

Vuosina 2022-2025 tehdyistä sopeutustoimista (vaikutus arviolta n. 4,7 milj. euroa) ja vuonna 2024 päätetystä 0,5 %-yksikön veroprosentin nostosta (vaikutus n. 1,6 milj. euroa) huolimatta kaupungin vuosikate on heikko. Vuodelle 2025 arvioidaan vuosikatteen jäävän 0,6 miljoonaan euroon. Jotta vuosikate kattaisi poistot tulisi vuosikatteen olla n. 4,3 miljoonaa euroa parempi.

4. Taseen kumulatiivinen alijäämä

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on 10,2 miljoonaa euroa. Kemiä on uhannut kriisikunnan arviointimenettely vuonna 2025. Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelma on laadittu siten, että alijäämä saataisiin katettua mahdollisella omaisuusjärjestelyllä suunnitelmakaudella.

5. Omaisuuden myynti

Talouden tasapainottamiseksi Kemi on joutunut myymään omaisuuttaan. Kemin Energia ja Veden osakekannan 60 %:n myynti on toteutunut elokuussa 2025. Omaisuuden myynnillä taseesta poistuu kertynyt alijäämä ja lainakanta ja korkokulut pienenevät, mutta negatiivisella peruspalvelujen valtionosuudella kaupungin taloutta ei saada tasapainoon ja osakekaupasta saadut varat tulevat jo suunnitelmakaudella käytetyiksi ja uutta alijäämää alkaa kertyä.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Kemin peruspalvelujen valtionosuus on edelleen negatiivinen, jolloin taloutta ei ole mahdollista saada tasapainoon.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 2.5.2022 hyväksynyt kaupungille sopeutusohjelman, jonka talousvaikutus kokonaisuutena on 4,7 miljoonaa euroa. Toimenpiteet on pääosin toteutettu vuoden 2025 loppuun mennessä.

2. Veronkorotus

Vuodelle 2024 veroprosenttia on korotettu 0,5 %-yksikköä.

3. Omaisuuden myynti

Taseeseen kertyneen alijäämän poistamiseksi, lainakannan ja korkokulujen pienentämiseksi ja tätä kautta käyttötalouden tasapainottamiseksi, kaupunki on myynyt Kemin Energia ja Veden osakekannasta 60 % elokuussa 2025.

4. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Aika:

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Liitteet: